ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ եւ թէ գաւառաց համար
Տարեկան 7 մէճիտ
Վեցամսեայ 3 ½ »
Եռամսեայ 2 »
Օտար երկիրներու համար 40 Փր.
Վեցամսեայ 20 »
Եռամսեայ 10 »
Թղթատարի ծախքը մեր վրայ, բաց ի Բօսթ Լօքալէն։
Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի՝ 115 ղրուշի փուլն 100 ղրուշի հաշուով։
Նամակները կ'ուղղուին առ ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆԸ
38, Պապը Ալի Ճատտէսի, Կ. Պոլիս։

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

"پوزانتيون"
ارمنيجه يومى وسياسى غزته
صاحب امتياز ومدير مسؤلى
پوزانت كچيان
مطبعه و اداره‌خانه‌سى باب عالى جاده‌سنده ۳۸ نومرولى
دائرهٔ مخصوصه‌ده‌در

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur-Propriétaire
PUZANT KETCHIAN
Bab Aali Djaddéssi, No. 38.
CONSTANTINOPLE

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 35 — ՈՒՐԲԱԹ 13/25 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1896 — 20 ՐԵՃԷՊ 1314. 13 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ԷՎՎԷԼ 1312 — Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 35

ԳԱՒԱՌԱՑԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մօտակայ գաւառներու այն ընթերցողներէն որք արդէն ծանուցած են որ կընդունին Բիւզանդիոնի բաժանորդագրութիւնը բայց դեռ չեն ղրկած բաժնեգինը, կը խնդրենք փութացնել վճարումին, եթէ չեն ուզեր որ թերթին առաքումն ընդհատի։

Հեռաւոր գաւառներու ընթերցողներն (որք շաբաթը մէկ անգամ սուրհանդակ կընդունին) առաջիկայ շաբաթ օրն ևս պիտի ստանան Բիւզանդիոնի ծրարն, և այնուհետեւ բաժնեգինը ղրկողները միայն պիտի ստանան թերթը։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 13/25 ԴԵԿՏ. 1896

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ԽՆԱՄԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԽԵՂՃ ՏՂԱՔՆԵՐՈՒՆ

Ազգային պաշտօններու մէջ գտնուած անձ մը, զաւակներու հայր և անտէրունչ մանկտւոյն վիճակին հոգածու, մեզ նամակ մը գրած է, բացատրելու համար թէ Ազգ. Հիւանդանոցը կարող է աւելի մեծ ծառայութիւն մը մատուցանել՝ խեղճ, անտէր տղաքներ ընդունելով և խնամելով, եթէ պատսպարեալներուն տեսակին ու քանակին իրապէս հոգ տարուի. որովհետեւ ցաւօք կը տեսնէ թէ ասոր ու անոր յանձնարարութեամբ աւելորդ մարդիկ ալ կը պահուին հոն, երբ կան տղաքներ որք անոնցմէ աւելի իրաւունք ունին պաշտպանութեան և պատսպարութեան խնդրելու «Ազգին Տունէն»։

* * *

Նամակագիրն այս դիտողութիւնը մեզ ուղղելու թելադրուեր է՝ գեղ. [illegible] գիւղերն ականատես ըլլալով սրտառուչ տեսարանի մը։ Արտասուելէ աչքերն ուռած մայր մը կ'երթայ Փաշա կարկուրի տան մէջ բացուած Ամերիկեան վարժարանի Տիկնանց Տնօրէնութեան յանձներ է իր երկու անտէրունչ զաւակներն, իրմէ պահանջուած պայման մը ստորագրելովմէ՝ ա՛լ իրաւունք չունի այն երկու զաւակներուն վրայ. թէ կը հաճի կը հանուի ա՛լ չտեսնել անոնց երեսն. որովհետեւ անոնք Գերմանիա գիշերօթիկ դպրոց մը կը ղրկուին, ու Պոլիս դառնալիք չունին։ Այս Տիկնանց Տնօրէնութիւնը, ծնողաց անմիննալի հաճութեամբը, քառասունի չափ անչափահաս փոքրիկ զաւակներ իր հոգածութեան ներքեւ առնելով Գերմանիա կը ղրկէ եղեր. Ամիս ու կէս առաջ 36 անչափահաս մանկիկ ղրկեր է արդէն։ Ներայի Բրուսիական հիւանդանոցին մէջ ցարդ 140է աւելի տղաք այս կերպիւ արձանագրուեր են, են։

* * *

Բարեգործութիւն ամէն ժամանակ և ամէն տեղ գովելի է, որ կողմէ ալ գայ։ Թշուառութեան դէմ մարդիկ համերաշխ են։ Իրաւունք կայ հիմն առնի, երկրաշարժի և այլ պատահարներու ժամանակ։ Խեղճ անտէրունչ տղաքն որդեգրել, խնամել, գիշերօթիկ դպրոց դնել, բարիք մ'է շնորհակալեաց արժանի։ Սակայն Թշուառութեան մատնուած ընտանիքներու 4—5 տարեկան անմեղ անգէտ տղաքն ա՛լ իրենց մօր (կամ հօր) երեսը չտեսնելու պայմանաւ առնել, իր ընտանիքէն, իր պատկանած հասարակութենէն իսպառ բաժնել արդարեւ գովելի՞ գործ է մի։ Ա՛ս կը հարցնէ մեզ նամակագիրը։ Այրիացած փառահար մայրերէն այսպիսի զոհողութիւն մը պահանջել մարդասիրութեան զգացումներուն հետ ո՞ր աստիճան կը հաշտուի։ Պատրիարքարանին հոգեւոր խնամակալութիւնն ո՞ւր կը մնայ։

Ահա այս հարցումի ըրած ժամանակ բնական է յիշել թէ մեք նախախնամական հաստատութիւն մ'ունինք Նոր Գիւղի գուրբը։ Հիւանդանոց, Մեռանոց կամ Անկելանոց և յատուկ Որբանոց մը ունինք հոն։ Ս. Յակոբայ վաղեմի շէնքն ալ զոր Պատրիկ Էֆ. Կիւլպէնկեան հիմնովին նորոգեց վերջերս՝ տուեալ պայմաններու մէջ կրնայ ծառայել Որբանոցին քիչ մը աւելի ընդարձակութիւն տալու։ Բայց Հիւանդանոցը կը նմանի կաւէ մը որ ո՛ և է կերպիւ բռնի առած է և աւելին չէ կարող տանիլ։ Երբեմն կ'ըլին Մաքսատուններէն եկող գաւառացի բռնակիր հիւանդներուն և արկածեալներուն պակսելուն հակառակ, պատսպարեալներուն թիւը մինչ 920 է։ Բացուած տեղը չ'առ կը լեցուի։ Այս ինչէն ու այնիչէն յանձնարարուած խեղճեր կուգան ու կը խռնուին։ Բայց խեղճութիւն կայ, խեղճութիւն ալ։ Զանազանելն է արդարութեան, խղճմտութեան, անկողմնակալութեան գործ, և երբեք այս արդարութեան, իմաստութեան և անկողմնակալութեան չափը փափաքուած աստիճանը չէ կրցած ունենալ Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին մատակարարութեան մէջ։ Հիմակ երբ կարօտութիւնք պակսեր են, և երբ Հոգաբարձութեան բեռը գերծանալ մնացեր է մէկ-երկու անձանց հոգիներու վրայ որք բնականաբար ամէն բանի չեն կարող հասնիլ, նոյն դիտողութիւն աւելի ստիպողաբար կուգայ կը ներկայանայ թէ հարկ անհրաժեշտ է սակել Հիւանդանոցը, ծախքերը չափաւորել, նուազ խեղճերը դուրս հանել, և տեղ բանալ անտէրունչ մանկտւոյն, որ եթէ հոն չընդունուին՝ բոլորովին կորած պէտք է սեպուին։ Բայց չենք ըսեր որ անտէրունչ մանկտին ալ յաւիտեան հոն պահուին՝ իրենցմէ ետքը գալիքներուն հացն ուտելով։ Ո՛չ, անոնք ալ հետզհետէ դուրս հանուին՝ քանի որ մանր մունր գործի մը կարենան դրուիլ, կամ որդեգիր տրուին բարեսէրներու, բան մը զոր կարելի չէ ընել «տէվլէթ տիւշկիւնիւ» այսինքն՝ աղէկ օր տեսած և ինկած տարիքոտ մարդերու, ծերերու, անկեալներու համար, որոց շատը Պոլսեցի են, և մէկ մէկ Պոլսեցի ընտանիքի մէջ կրնան տեղաւորուիլ, փողոցը չեն մնար բոլորովին, եթէ չընդունուին Հիւանդանոցը։ Ճիշդ այս կարգի խեղճերու համար կ'ուզենք ըսել թէ յատուկ յարկ մը կայ Համազգային Աղքատանոցին մէջ, Հայոց յարկն, որուն յարակից եկեղեցի մ'ալ ունինք, որոյ քահանային Թօշակը Տէրութեան կողմէ կը վճարուի։ Հոն տղայ չի ղրկուիր ըստ կանոնադրութեան, բայց չափահաս խեղճ մարդիկ հոն իրաւունք ունին ընդունուելու և պատսպարուելու, իրենց վիճակին ներած չափով աշխատելու և արհեստ մը բանելու օրինաւոր պայմանով։

* * *

Այս նկատողութեանց վրայ կը հրաւիրենք Ազգ. Վարչութեան և ի մասնաւորի Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան ուշադրութիւնն, որպէս զի Հիւանդանոցին Որբանոցի ճիւղին աւելի խնամ տարուի, և ճիշդ այս պատճառաւ, Հիւանդանոցին միւս ճիւղերը մաքրելու և սահկելու գործին սահմանութիւն տրուի։ Գիտենք որ առանց դրամի ո՛չ մի տեսակ բարւոքում կարելի է։ Այս պատճառաւ մեր երեկի թուով կոչում ըրինք բարեկեցիկ դասուն՝ գո՛նէ Ս. Ծննդեան այցելութիւններուն առթիւ մէկ մէկ մեծնոր աւանդական նուէրովը յիշելու Ազգին Տունն, ուր ամէն ժամանակէ աւելի պէտք ունինք Ազգին գթութեան կարօտ խղճալի տղաքը պատսպարելու։

ԽԵ՛ՂՃ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐ

Գործի մը համար, թէեւ [illegible] չունէի այդ տեղեն, կը մտնեմ սրճարան մը. ո՛հ, ի՛նչ կը տեսնեմ. 12—14 տարեկան տղայ մը, որ գաւաթ մ'օղի կուտար այնպիսի մարդու մը, որուն աչքերուն մէջ կրնայի կարդալ մոլութեան մրուրը, կեղտոտ կենսագրականն։ Այդ տղան դպրոցական մ'էր... Այդ գեղեցիկ տղուն դպրոցը, Նուիրական յարկը, հիմա եղած էր սրճարանը և իր ուսուցիչներն էին սրճարանի յաճախորդները։ Տեսայ որ իր գրքին ունկնդիր կաղամարն օղիի գաւաթներու և իր սիրած կարմրիկ մելանը գինիի փոխուած էին։ Դժբա՛խտ տղայ, առաջ կիրակի օրեր Ս. Եկեղեցւոյ մէջ շարական կերգէր, հիմա քթին տակէն «մանի» կը մրմնջէր թերեւս։

Այս դպրոցականին տգէտ և խեղճ հայրը հիմա դո՛հ է, ինչու որ ասկէ վերջ ո՛չ թէ դասագիրքերու, թուղթի և մելանի համար դրամ պիտի տայ, այլ ամէն շաբաթ 2—3 դահեկան, տղուն անդրանիկ վաստակն, իր ձեռքը պիտի հասնի... Գթացէ՛ք այսպիսիներու. խե՛ղճ դպրոցական...։

* * *

Տեսայ ուրիշ դպրոցական մը, 14—16 տարեկան, որ վաճառականի մը պայուսակներէն մաս մը շալկած փողոցէ փողոց կը շրջէր ծախելու համար։ Կը խղճամ իր վրայ, վասն զի ազնիւ նկարագիր մ'ունէր, և դպրոցի մէջ յաջող աշակերտներէն մէկն էր։ Մայրենի լեզուն հազիւ սահուն կերպով կը կարդար և Թուաբանական չորս գործողութիւնները սորված էր։ Ուղղագրութեան և շարադրութեան ինչ ըլլալը չգիտցած մեկնեցաւ դպրոցէն։ Ժամանակի ընթացքին մէջ ընթերցանութիւնն և չորս գործողութիւնները ալ արդեօք չպիտի՞ մոռնայ, եթէ մինչև երեկոյ փողոցէ փողոց պտտի։ Խե՛ղճ դպրոցական...

* * *

Տեսայ ուրիշ խումբ մը տղաքներ որ գիւղին ծայրը քանի մը շուներ կրակի հետ կը ծեծկռտեցնէին և րոպէ մը վերջ կռուի իրենց մէջ կը չարչրկուէին։ Ամեն տեսակ գէշ խօսքեր, հայհոյութիւններ կը տեղային իրարու վրայ։ — Իմացայ թէ ասոնք ալ հին դպրոցականներ էին որ դպրոցի մէջ իրենց սորվածը մոռնալէ վերջ այժմ չարութեանց ճիւղերը կուսումնասիրէին. Խե՛ղճ դպրոցականներ...։

Եւ եթէ դպրոցներ կեցած տեղերու մէջ այդպիսի տղաքներ կը գտնուին, հապա ի՞նչ ըսենք այն տեղերուն համար ուր դպրոցները փակուած կը մնան դեռ։ Ժամանակն է կարծեմ որ բոլոր Թաղական Ատեանները, Հոգաբարձուները, Խնամակալներն և հարուստները իրենց անձնական հաշիւները, խնդիրները մէկ կողմ թողած, ձեռք ձեռքի տալով աշխատին դպրոցները վերաբանալու և փողոցներէն ժողվելու անմեղ մանկիկներն և անփորձ պատանիներն, որ մեր Ազգին ապագայ սերունդին մէկ մասը կը կազմեն։ Ազգին զաւակաց մտային և բարոյական զարգացման համար թող ամէն մէկ խղճամիտ հայ և հայուհի աշխատի կրօնի, մարդկութեան և քաղաքակրթութեան սիրոյն համար։

Պարտիզակ Ս. Մ.

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ԽԵՂՃՈՒԹԻՒՆ ԳՈՒԼԱԳՐԻՈՑ ՀԱՅՈՑ

ՎԱՌՆԱ, 10 Դեկտ.

Կիրակի ներկայ գտնուեցայ Ս. Պատարագի Հայոց եկեղեցւոյն մէջ, որոյ քարոզիչն է Տ. Վաղինակ Վարդապետ։ Շունչ առնելն անգամ կը դժուարանայր սրբավայրին մէջ, այնքան մեծ էր բազմութիւնը։ Վերնատունը կիները նստելու տեղ չէին գտներ. վարը բոլորովին ոտքի վրայ մնացեր էին այրերը խիտ առ խիտ։ Հա՞րկ է ըսել որ մեծ մասը գաղթականներ էին, և գաղթականներուն ալ մեծ մասը խեղճ մարդիկ, որոց միակ մխիթարութիւնն այս հոգեւոր պաշտօնին որուն անհամբեր եկած էին՝ յուսալով դէթ պահիկ մը իրենց ցաւերը մոռնալ, և իրենց կարօտութիւններէն անդին դարձնել իրենց ուշադրութիւնն։ Աճող դէմքերը դիտելով, դիւրին էր կռահել որ եթէ մեծ մասը տկար էին, ոմանք ալ բացարձակապէս հիւանդ էին, բայց ոտքի վրայ կ'անսային իրենց հիւանդութիւնն. որովհետեւ կը դժկամակէին հիւանդանոց մտնել, աւելի արժանաւորներու, այսինքն՝ աւելի խեղճերու յատկացուած մարդասիրական խնամքէ մաս մը բառնալ անոնց վրայ դարձնել։ Ո՛րպիսի սրբազնական հառաչանքներով կաղօթէին անոնք ալ։ Բանիցս անգամ սա մտածումն ունեցայ թէ կրօնի ճշմարտութիւններուն ա՛յնքան անկեղծապէս հաւատացող, ա՛յնքան ջերմեռանդապէս աղօթող մարդիկ ուր որ ալ ըլլան պարկեշտ, օգտակար տարր մը կը կազմեն, և շնորհիւ ձեռք առնուած միջոցներուն՝ երբ ամէն բան կարգի մտնէ և այս մարդիկ իրենց տուները տեղերը դառնան մեր սիրելի հայրենի երկրին մէջ, այս Հայեր դարձեալ աշխատասէր, հաւատարիմ հանրօգուտ տարր մը ըլլան երկրին մէջ, և օգտակար ծառայութիւններ պիտի մատուցանեն։

* * *

Երբ ես այս մտածմունքներուն մէջ էի, ամենքս մէկէն «Տէր Ողորմեա»ն երգել սկսանք։ Ա՛լ չկրցի արցունքս բռնել։ Այր և կին, ծեր ու տղայ, մանչ և աղջիկ, պատառոտած հագուստներով խեղճերն, և հազուագիւտ բախտաւորներն որք քիչ շատ կանոնաւոր հագուստ մը կրցեր էին ճարել, ամէնքը ի ծունր իջած, միաբերան սկսան «Տէ՛ր ողորմեա»ն մը երգել, զոր կեանքիս մէջ պիտի չկրնամ մոռնալ։ Ասիկա աղօթք մը չէր այլ ողջ ժողովուրդի մը լա՛ցն էր՝ ի՛նչ հառաչանքներ, յանկարծակի փղձկումներ, ա՛խեր ու վա՛խեր, երբ հիւանդներուն, որբերուն, խեղճերուն, բանտարկեալներուն, տառապեալներուն համար կ'աղօթուէր։ Ո՛րչափ սրտաշարժ աշխարհի խաղաղութեան, հանդարտութեան, բարօրութեան համար մաղթանքներն։ Երկարեցա՛ւ ու երկարեցաւ Տէր Ողորմեան, կրկնուելով մաղթանքներն։ Ամենուն սիրտն էր, և ընդհանուր լացի մը մէջ էր որ Ս. Պատարագը վերջացաւ։ Երբ եկեղեցիէն ելանք, մերինները թեթեւցած էր քիչ մը, մանաւանդ որ Կ. Պոլսէն ուրախալի լուր մը եկաւ թէ Վեհ. Սուլթանը մեծ շնորհ մը կ'ընէ Ազգին։ Մանրամասնութիւնները դեռ չենք գիտեր, բայց ամենքս ալ յուսալից ենք որ այնպիսի Կայսերական շնորհ մը այս խեղճ գաղթականներուն մեծ մասը պիտի դարձնէ Կ. Պոլիս։ Ա՛յդ է այժմէն մեր ջերմ փափաքը։

* * *

Փիլիպէի գաղթականները բարեկեցիկ մարդիկ են կը կարծենք։ Բայց Նպաստամատոյց Պարոն մը և Տիկին մը որք հոն գացեր էին՝ ծանուցին թէ հո՛ն ալ շատ խեղճեր կան։ Աղքատախնամ մարմիններ կազմեր են «ապուրի խոհանոցներ» և «աշխատանոց գործառութեան դպրոցներ» հաստատելու համար, որպէս զի ամենքն ալ գո՛նէ մէկ տեսակ տաք ուտելիք մը ունենան օրը գէթ մէկ անգամ, և կիներն ու աղջիկները պարապ չմնան։ Այրերուն ու մանչ տղաքներուն ալ գործ գտնել կ'աշխատուի, բայց Վառնա կամ Փիլիպէ Պոլիս է միթէ, մայրաքաղա՞ք է միթէ որ ընդարձակ գործեր ունենայ։ Պատուական այս սահմանափակ քաղաքներ ո՞րչափ մարդ կրնան ապրեցնել։ Այսչափն անգամ շատերուն զարմանալի կը թուի։ Եթէ տեղային իշխանութիւնն և հեռաւոր մարդասէր անձեր քիչ մ'ալ անտարբեր մնային, շատ աւելի զոհեր պիտի տրուէին խեղճութեան, անօթութեան, հիւանդութեան։

* * *

Ռուսճուգ, Շումլայ, Պուրկաս առնուած լուրերն ալ կը ծանուցանեն թէ հոն Հայ գաղթականներուն մէջ շատ խեղճութիւն կայ։ Ամէն կողմէ նպաստ կը խնդրուի։ Օտարազգիներ մեղքնալով գրեցին, հեռագրեցին ասդին անդին որպէս զի դրամ և զգեստեղէն ղրկուին։ Բայց ժամանակին պիտի հասնի՞ն, և պիտի բաւե՞ն այս գաղթային յեղակարծ շարժման առաջացուցած կարօտութիւններուն։ Ա՛յդ է խնդիրը, կ'ըսեն պատուարժան Արթուր Հէյգըր և Տիկինն, որք բարեսիրաբար այս գործին կ'աշխատին իրենց հանրածանօթ մարդասիրութեամբ, բայց չեն հասնիր կարօտութեան մեծութեան և ընդարձակութեան։

* * *

Բուլկարները (Երեքական Բուլղարականները) դիտէք որ առհասարակ բարի մարդիկ են. Կլուծէգայի Բուլկարները մաս մը կտաւ ու կերպաս ծրարով, մաս մ'ալ շինուած հագուստ ճամբայ հաներ են տեղւոյս կարօտեալներուն համար։ Քաղաքին մէջ մեծկակ տուն մը վարձուեցաւ իբրեւ հիւանդանոց գործածուելու համար, որովհետեւ Վառնայի քաղաքային հիւանդանոցն անբաւական կուգայ հիւանդ Հայերուն։ Այդ կարգադրութեամբ տեղ բացուեցաւ Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ, որպէս զի ծանր հիւանդութեամբ վարակուած Հայերն հոն փոխադրուին։ [illegible] անհանգստանալ, բայց մանաւանդ այժմ վերջիններու, որովհետեւ գաղթականներէն խմբով մէկ երկու պէտք կար բժիշկի հետ տեսնուեցայ և ինձ ըսին թէ անոնցմէ շատին վիճակն յուսահատական է։ Եթէ Նպաստամատոյցը առատանայ, [illegible] շէնքին մէջ տեղաւորուած Հայերը դուրս պիտի հանուին և վարակուած հիւանդներն հոն պիտի փոխադրուին, որովհետեւ այդ շէնք քաղաքէն դուրս է և ծովուն քով կը գտնուի, հոս ծառայող բժիշկներէն Տքդ. Պարագաշեանի համար լսեցի որ Սոֆիա գացեր է։

Վառնայի մէջ բռնուած խղճալի աղքատներէն մաս մը Շումլա երթալու վրայ էր, բայց փրկուեցաւ Նպաստամատոյց մարմինն կողմէ, որ լուր առած էր թէ Շումլայի մէջ առնուազն 700 Հայեր շատ խեղճ վիճակի մէջ կը գտնուին։ Պատուարժան Հէյգըր հոն ղրկեց գաղթական հայ բժիշկ մը՝ Սամաթիացի Տքդ. Թովմասեանն հետն առած, ընդ ամէնը 125 ոսկիի գումարով մը և 300 զոյգ կօշիկով և մանաւանդ կիներու և տղաքներու համար մաս մը հագուստեղէնով։ Բայց Պուլկարիոյ երկար և խիստ ձմրան մէջ 700 հոգիի համար այսքան նպաստ մը ո՞րչափ պիտի տեւէ։ Մինչև Վառնայի մէջ խեղճերուն նախորդ նամակովս նկարագրուած չափով օգնութիւն մ'ընելու համար ամիսը 6—700 ոսկիի պէտք կայ, նախնի՝ ձմրան չորս ամիսներուն 3,000 ոսկիի մօտ գումար մը։ Ուրկէ՞ պիտի գայ այսքան օգնութիւն, մանաւանդ որ գաղթականութեան թշուառութիւնները Վառնայի մէջ չէ միայն որ կը տեսնենք։ Հետեւապէս, ամէնուն փափաքն ա՛յն է որ օր առաջ ամենքը կարենան իրենց տուները տեղերը դառնալ։ Խ. Ե.

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐՈՒՄԸ

«Բիւզանդիոն»ի երէկի թիւը, թէեւ սովորականէն շատ աւելի տպուած, բոլորովին սպառած ըլլալով, մեր գաւառացի կարգ մ'ը թերցողները չզրկելու համար ստորեւ կ'արտատպենք Կայսերական Ներման վերաբերող երկու պաշտօնագիրը զորս կը պարունակէր նոյն թիւ։

ԿԱՅՍ. ԻՐԱՏԷՆ

Հայոց Պատրիարքին և Կրօնական ու Քաղաքական Ժողովներուն անգամոց կողմէ յատուկ Կայսերական Գահոյից մատուցուած աղերսագրին մէջ բռնուած է թէ՝ կարգ մը կարճամիտներ ներքին և արտաքին խարէութեանց և թելադրութեանց անսալով, կազմած էին խռովարար մարմիններ և գործած էին անիրաւ բաներ թէ յանուն Հայ Ազգին, որ քանի մը դարերէ ի վեր կատարեալ հաւատարմութեամբ և հնազանդութեամբ Կառավարութեան արդար հովանիին տակ ապրած է. Հայ Ազգն այս ոճիրներուն մասնակցած չէ, ոչ խօսքով ոչ գործով, և ընդհանրապէս այդ անձերու նկատմամբ արտայայտած է զզուանք և արհամարհանք։ Սակայն կարգ մը չարամիտ անձեր սատանայական միջոցներով յաջողած էին խաբել, շահագրգռել ու մէջտեղ նետել այնպիսի մարդիկ որ բանի մը տեղեակ չէին։ Ասոնք այսպիսիներու ընտանիքներն ու զաւակները Կայսերական գթութեան շնորհին արժանի ըլլալը աստիճան թշուառութեան ենթարկուած ըլլալով, Ն. Կայսերական Վեհափառութենէն խնդրուած է որ հաճի ներում շնորհել այդ կարգի բանտարկեալներուն՝ հետեւեալ) պայմաններու ներքեւ. — Այն ամէն անձինք որ այս դէպքերուն ու խռովութեանց պատճառաւ, թէ իբրեւ դատապարտեալ (մահքիւմ) թէ իբրեւ ամբաստանեալ (մաղնուն) այս պահուս բանտերու մէջ կը գտնուին, Կ. Պոլսոյ մէջ իրենց Պատրիարքարանի և գաւառաց մէջ իրենց Առաջնորդարաններու միջնորդութեամբ երդում պիտի ընեն՝ ո և է եղանակով չխառնուելու այնպիսի վիճակի մը մէջ, որ հակառակ ըլլայ հաւատարմութեան և հնազանդութեան ընթացքին։ Յանուն Ազգին, Պատրիարքարանն ու Ժողովները կը պատասխանեն որ այդ մարդիկ իրենց երդման մէջ հաստատուն մնալով Բարեխնամ Կառավարութեան հակառակ ո և է ընթացքի մէջ չպիտի գտնուին. Խռովութիւնը թելադրողներն ու քաջալերողները Կառավարութեան կողմէ յայտնի դատուած անձեր վար դրուին մինչև որ կատարելապէս ինքզինքնին ուղղեն. Խռովարար Բանդաներն ալ իրենց զէնքերն հանձնեն ու ցրուին։ Յիշեալ աղերսագրին մէջ շնորհակալութիւն յայտնուած է Ծանօթ Վեցեակ Նահանգներուն շնորհուած կազմական բարենորոգմանց գործադրութեան եղանակին համար։ Խնդիրը Կայսերական Իրատէի մը համաձայն Նախարարաց Խորհուրդին մէջ խորհրդակցութեան ենթարկուելով, նկատի առնուած է թէ իրօք այս պահուս թէ՛ իբր դատապարտեալ, թէ ամբաստանութեամբ

բանտարկուած Հայերու մեծ մասը կարգ մը պարզամիտ ալքաւորներ են, որք արտաքին թելադրութեանց գործիք եղած և քոմիտէի անդամներուն խաբէութեանց անսացած են։ Միւս կողմէ, նկատելով որ յանցաւորի մը պատժուիլը համեմատական պէտք է ըլլայ իր կանխամտածութեան աստիճանին, և քանի որ այդ անձերը խռովութեանց կազմակերպող և քաջալերողներուն վատ դիտաւորութեանց անտեղեակ եղած են, ուրեմն արդարութեան ու գթութեան համաձայն է որ անոնք կայսերական շնորհին ու ողորմութեան արժանանան։

«Հետեւաբար, Նախարարաց Խորհուրդը կեզրակացնէ որ՝ թէ Պոլիս թէ գաւառները բանտարկուած ու ձերբակալուած անձերն արժանանան կայսերական ներման գթութեան, պայմանաւ որ ինչպէս աղերսագրին մէջ յայտնուած է, Պատրիարքարանին և Առաջնորդարաններուն կողմէ երդում ընել տրուի և Պատրիարքարանն ու Կրօնական և Քաղաքական Ժողովներն երաշխաւորեն ու Ոստիկանութիւնն ալ հսկէ որ այսուհետեւ հաւատարմութենէ ու հնազանդութենէ չխոտորին, չարիքներն հիմն չնչուին, կործանուին ու ցրուին, և մահուան դատապարտուածներն ալ կառավարութեան յարմար դատած մէկ բերդին մէջ վար դրուին և արգելաններով պահուին, մինչեւ որ կատարելապէս ուղղուին։ Նաև կայսերական այս շնորհին արժանի ըլլան այն ամէն խռոված հպատակներն որք յիշեալ խռովութեանց երեւէն բանտարկուած ու ձերբակալուած են թէ՛ Պոլիս և թէ գաւառները, թէ դատապարտութեան հետեւանքով և թէ ամբաստանութեամբ։ Նախարարաց Խորհուրդը Մազպաթայով մը այս կէտերն յասս կայսերական Գահոյից մատուցած ըլլալով, այս մասին կայսերական Իրատէ մը շնորհուած է»։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ԿՈՂՄԷ ՄԱՏՈՒՑՈՒԱԾ ԱՂԵՐՍԱԳԻՐԸ

«Բարձրեալն Աստուած Նորին Կայսերական Վեհափառութիւնը մինչեւ աշխարհի վերջն, իր Բարձր Գահուն վրայ անսասան պահէ, և իր կայսերական Բազկի հովանին մեր վրայէն միշտ անպակաս ընէ. ամէն։

«Անժխտելի է ըսել թէ՝ ներքին և արտաքին խարէութեանց անսացող կարգ մը կարծամիտներու կազմած խմբակցական մասնախմբերն ոճիրներ գործած են, իսկ թէ կանուն հաւատարիմ Հայ Ազգին, որ քանի դարերէ ի վեր կատարեալ հաւատարմութեամբ կայսերական կառավարութեան արդարութիւնը վայելած է, մինչդեռ Հայոց հաւատարիմ ազգն այդ ոճիրներուն չէ մասնակցած, ոչ խօսքով և ոչ գործով եւ մինչեւ իսկ անոնց նկատմամբ արհամարհանօք է դարձանք ու զզուանք։ Այս անձերը խաբէական ու չահագրգռական սատանայական միջոցներով չատ մը անմեղ եւ ոչ մէկ քանի անգետ ազգատ մարդիկ գործած ոճիրներուն մէջ ձգած են, որով այսպիսիները ընտանիքներն ու զաւակները կայսերական գթութեան արժանի ըլլալու աստիճան թշուառ եղած են։

«Իրաւ է որ Կայս. կառավարութիւնն իրաւունք ունի ի գործ դրուած ոճիրներուն համար այս կերպ կարծամիտները ձերբակալելու և պատժելու, սակայն նկատելով որ արդարութիւնը կը պահանջէ որ յանցաւորի մը պատժուիլը համեմատական ըլլայ կանխամտածութեան աստիճանին, թէ յիշեալ անձերը բանէ մը տեղեկութիւն չունէին, և ինչպէս ամէն օր շնորհակալութեամբ ու երկրպագութեամբ կը տեսնուի՝ նմանօրինակ պարագաներու մէջ Ն. Կայս. Վեհափառութեան տատանածապարգեւ գթառատութիւնն ու ողորմածութիւնն ի գործ կը դրուի. ուստի կը համարձակինք ներկայացնել մեր աղերսը յասս Կայսերական Գահոյից, որ Նորին Վեհափառութեան շնորհներուն ու ներման արժանանան՝ դէպքերու և խռովութիւններու հետեւանքով թէ՛ ի Պոլիս եւ թէ Անատոլուի կայսերական նահանգները գտնուող թէ՛ դատապարտուած և թէ ամբաստանութեամբ բանտարկուած հայ ծառաները, պայմանաւ որ Պոլսոյ մէջ Պատրիարքարանն եւ գաւառներու մէջ Առաջնորդարաններն երդում ընել տան որ այդ անձեր ո և է կերպով հաւատարմութեան և հպատակութեան հակառակ ընթացքի մէջ չգտնուին, և թէ կանուն Ազգին կապահովցնենք որ այդ մարդիկ հաւատարիմ մնալով իրենց ըրած երդման՝ Բարձրագոյն Համուրթեան հակառակ ո և է ընթացքի մէջ չգտնուին, և լուրջ միջոցներու դիմուի այդ մասնախումբերուն ի հիմանց ջնջման ու քայքայման համար։ Անատոլուի կայսերական նահանգներէն մէկ քանիներու համար որոշուած կազմական բարենորոգումներուն գործադրութեան մասին եղած կայսերական շնորհները, Հայոց ազգը յոյժ շնորհակալ թողած ըլլալով, թէ այս մասին և թէ յիշեալ ընդհ. ներման առթիւ ըլլալիք Կայս. Բարձր շնորհներուն համար, ազգովին, երկրպագութեամբ ու շնորհակալութեամբ կը յայտնեմք թէ Նորին Կայս. Վեհափառութեան արեւշատութեան համար միշտ պիտի աղօթենք։

Անդամք Կրօնական Ժողովոյ

Մաղաքիա Պատրիարք Հայոց Կ. Պոլսոյ և Թեմօրէից. Մելքիսեդեկ արքեպիսկոպոս (բացակայ), Գէորգ Ծ. վարդ. (Պոլսէն բացակայ), Գաբրիէլ Ծ. վարդ. (հիւանդ) Յովսէփ Ծ. վարդ. Աչդարեան, Գաբրիէլ վարդ. Եղիշէ Ծ. վարդ. Յովհաննէս Աւագ քահանայ (բացակայ), Կարապետ Ա. քահանայ, Գաբրիէլ Ա. քահանայ, Խաչատուր Ա. քահանայ, Կարապետ քահանայ, Գրիգորիս արքեպիսկ. Վահրամ եպիսկոպոս։

Անդամք Քաղաքական Ժողովոյ

Յարութիւն Տատեան, Գաբրիէլ Նորատունկեան, Գրիգոր Խտրեան, Իլիաս Զայեան, Սեմփատ Ասլանեան, Զարեհ Տիլլէր, Սեպուհ Տէմիրճիպաշեան, Տիգրան Տէր Ներսէսեան, Կարապետ Գարամանեան, Տիգրան Եուսուֆեան, Սենեքերիմ Մանուկեան (հիւանդ), Գրիգոր Գարակէօզեան (բացակայ), Միհրան Սեթեան, Մկրտիչ Ասատեան։

ՏՕՔԹՕՌ

ՎԱՀՐԱՄ Յ. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ

Պատիւ ունի ծանուցանել թէ բոլորովին ԲԵՐԱ փոխադրուած է, եւ կը բնակի ԹԱԳՍԻՄ ՓՈՂՈՑ թիւ 33, ուր բաց է ամէն օր հիւանդ ընդունելու ժամը 7—10. (Ը. Թ.)։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՔՈՒՊԱ

Նախարարապետ Մ. Քանովաս երկար խորհրդակցութիւն մ'ունեցաւ արտաքին և ծովային գործոց նախարարներուն հետ։ Նախարարք լռութիւն կը պահեն կատարուած խորհրդակցութեանց վրայ, բայց կարծուի կան թէ խնդիր եղած է փութով զինուորական ու վարչական բարենորոգումներ ի գործ դնել ի Քուպա և ի Բորթօ-Րիկօ։

—Միացեալ Նահանգաց արտաքին գործոց նախարարը յայտարարեց թէ նախագահ Քլիվլէնտ բնաւ կարեւորութիւն չպիտի տայ՝ Քուպայի համար երկու խորհրդարանաց կողմէ տրուած որոշման և պիտի նկատէ զայն իբր կարծիք մը զուրկ օրինական հանգամանքէ, որովհետեւ երկրին սահմանադրութիւնն իրեն բացարձակ իշխանութիւն կուտայ ճանչնալու կամ ոչ օտար պետութիւն մը։ Խորհրդարանին մէջ ծայրայեղ երեսփոխանք յայտարարեցին որ եթէ կառավարութիւնը չեղեալ նկատէ Քամբրոնի առաջարկած որոշումը՝ փորձ հարուած մը պիտի նկատեն Խորհրդարանին արժանապատուութեան ու իրաւասութեան դատ պիտի բանան. բայց այդ սպառնալիք նոյն իսկ որոշման կուսակիցներուն մեծ մասին հաւանութեան չարժանացաւ։

—Մր. Մաք Քինլի, Նորընտիր նախագահը, յայտարարեց որ թէև սրտով կը համակրի Քուպայիներուն, բայց չուզեր որ ապագայ կառավարութիւնը պատերազմի բռնուի Սպանիոյ հետ և վստահ է թէ խորհրդարանին մէջ պահպանողականութիւնը պիտի յաղթէ։

—Քուպայէն եկած լուրերու նայելով ընիկներու պետերէն մին Քալիքսդօ Կարսիա յարձակեր է սպանիական մթերքի կարաւաններու վրայ՝ ի Գաւանա, սակայն եւ մեռեր են 35 եալ եւ բազմաթիւ վիրաւոր թողլով։ Իր մարդոցմէ մին գերի բռնուեր է։ Սպանիացիք ունեցեր են 18 մեռեալ և 103 վիրաւոր։ Վէյլէր զօրավարն ի մօտոյ իր գործողութեանց պիտի սկսի Բինար-տէլ-Րիոյի մէջ։

—Նոր հեռագիր մը նայելով նախարարապետ Մ. Քանովաս յայտարարեր է թէ բարենորոգմանց նախագիծը Թօ-Րիքօյի մէջ ի գործ պիտի դրուի։

ՎԱՏԻԿԱՆ

Պապն անցեալ շաբթու իր ընդունեց Բարիզի պաշտօնական նորընտիր նուիրակ Տ. Բլեռրի։

ԱՆԳԻԼԵԱՆ ԿՂԶԻՔ

Անգլիոյ Թագուհւոյն հրամանաւ կազմուեցաւ այն յանձնաժողովն որ Անգիլեան կղզիները պիտի երթայ քննելու չաքարաեղէգի մշակութեան պայմանները։ Յանձնաժողովին նախագահն է Զօր. Սըր Հէնրի Նորման, որ վարած է Ջամայքայի փոխարքայութեան և Ճամայքայի կուսակալութեան պաշտօններն, եայլն։

ՉԱՐԵՒԻՉԸ

Ցարեւիչն, որուն համար ծանուցուեցաւ թէ ձմեռը կը մնայ Ապաս-Թուման՝ ի Կովկաս, գարնան Ֆրանսայի հարաւային կողմը պիտի երթայ՝ Միջերկրականի ծովեզերեայ վրայ։

ԵԳԻՊՏՈՍ

Եգիպտական կառավարութիւնն, ինչպէս ծանուցուեցաւ, չպիտի մասնակցի 1900ի Բարիզի Արուեստահանդէսին. սակայն տեղացի հարուստներու խումբ մը իրենց հաշւոյն պիտի մասնակցին, և այժմ կը սպասեն Ֆրանսայի դիւանագիտական գործակատար Մ. Կոկորտանի վերադարձին, որուն պիտի յայտնեն իրենց դիտաւորութիւնը։

ԱՒՍՏՐԻԱ

Խորհրդարանին անցեալ շաբաթ օրուան նիստը բաւական յուզուած էր՝ ժողովրդական երեսփոխան Մ. Բէրնէրսթօֆէրի ելմտացոյցի վիճաբանութեան միջամտելովը։ Նախագահը մեծ դժուարութեամբ կրցաւ ի կարգ հրաւիրել զՄ. Բէրնէրսթօֆէրն։ Հակահրէականք համակրական ցոյցեր ըրին այդ երեսփոխանին։ Ելմտացոյցը Որոնոնդի արժանիքներէն յետոյ փութով պիտի քուէարկէ ելմտացոյցն, որովհետեւ արդէն խորհրդարանին պայմանաժամը կ'աւարտի փետրուարի վերջը։

—Աւստրիահունգարական կառավարութիւնը 1900ի Բարիզի արուեստահանդէսին պիտի մասնակցի։ Պատուիրակ կարգուեցաւ առեւտրական նախարար Նախարար Մ. Լուքաս։

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Հունգարիոյ ազգային ժողովը դեկտ. 6/18 նիստին մէջ վիճաբանեցաւ գաւառային պատասխանատուութեան օրէնքին վրայ։ Այդ առթիւ բուռն վիճաբանութիւնք եղան եկեղեցւոյ և պետութեան յարաբերութեանց խնդրոյն վրայ, որուն միջամտեց կարդինալ Շլաուխ։ Կարդինալը պահանջեց՝ ուղերձին մէջ հաշտութեան կոչ մ'ընելով եկեղեցական-քաղաքական նոր օրէնքին վրայ, խնդրել կայսրէն որ միջամտէ ի նպաստ եկեղեցւոյ խաղաղութեան, որ դժբաղդաբար այնչափ խանգարուեցաւ ազատամտութեան աշխարհական դրութեամբ։ Պանֆի կոմսն անմիջապէս յայտարարեց թէ կառավարութիւնը կը հակառակի այդ կարգի ուղերձի մը, որ նորէն հանրութեան խիղճը պիտի վրդովէ։ Խորհրդարանին մեծամասնութիւնն մը յետոյ մերժեց կարդինալ Շլաուխի առաջարկութիւնն և ընդունեց կառավարութեան բանաձեւը։

ՀԵՌԱԳԻՐԵՐ

ՎԱՇԻՆԿԹԸՆ, 24 Դեկտ.— Ծերակոյտը ծննդեան տօներէն յետոյ պիտի կատարէ Քուպայի խնդրոյն վերաբերեալ առաջարկութեանց վիճաբանութիւնը։

ՄԱՏՐԻՏ.— Նախարարապետ Մ. Քանովաս կացութիւնը խիստ ծանր կը նկատէ։ Կը հաւատան թէ Սպանիոյ եւ Ամերիկայի միջեւ բանակցութիւնք պիտի կատարուին, որպէս զի համաձայնութիւն մը գոյանայ՝ Քուպան խաղաղեցնելու համար։

ՊԱՐԻԶ.— Բիզըրդուրկէն կը գրեն թէ ռուս Լէոնթիէֆ եւ Մենելիքի քարտուղարը ճամբայ ելեր են Հապէշաստան ուղեւորելու համար։

—Բեքինի ֆրանսական դեսպան Մ. Ժէրառ հաւանօրէն Հնդկաչինի կառավարիչ պիտի կարգուի՝ փոխանակ Մ. Ռուսոյի որ մեռաւ։

—Թոնքինէն լուր առնուած է թէ ծովահէններու թիւը մեծապէս նուազած է, զի անոնց մեծ մասը անձնատուր եղած են կառավարութեան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պոմպայէն կը հեռագրեն թէ քաղաքին մէջ ժանտախտը կաւելնայ։

ՊԵԼԿՐԱՏ. — Ալէքսանտր Թագաւորին ի մօտոյ պիտի նշանուի Մարի Բրիսթիին արքայադստեր հետ՝ դուստր Ֆրէտէրիք արքայազնի։ Արքայադուստրն ծնած է 1879 Նոյեմ. 17ին՝ ի Բըրաքթիւ։

Պ. ՍԷ.— Նէբրաձինի հազարապետը Գազէ (Կարմիր ծով) ժամանեց խառնեցի 300 զինուորներով եւ անկից Աբիսինիոյ շոգենաւով Նաբոլի պիտի երթայ։

ՍՕՖԻԱ.— Սթամպուլոֆի սպանիչներուն դատը կը շարունակուի։ Բազմաթիւ ունկնդիրներ ներկայ կը գտնուին։ Նախագահը կարդաց Սթամպուլոֆի 1895 մարտ 16 թուական մէկ նամակն, որուն մէջ կը գուշակէր թէ քիչ օրէն պիտի սպաննուի։ Ընթերցումը մեծ յուզում պատճառեց։ Դատը տակաւին հինգ նիստ պիտի տեւէ։

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 24 Դեկտ. (Ռէօյթէր).— Թէեւ դրամը նուազ է, սակայն տասնեւհինգ օրուան լիքիտասիոնն առանց դժուարութեան կը կատարուի։

ՊԱՐԻԶ.— Արժանթինի ելմտական նախարարը հրաժարեցաւ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Քուպայէն գրեր կը տրուի թէ Մաթարրաք ապստամբական կապիտանը մը վրայ յարձակեցաւ երեսուն զինուոր դաշնակներ են։

—Փիլիպպեան կղզիներէն կը հեռագրեն թէ Քավիթէի կողմն ընդհարում մը տեղի ունեցեր է Սպանիացւոց եւ խռովարարներու միջեւ։ Սպանիացիներէն հինգ հարիւր հոգի մեռեր են։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՐՁԱԿՈՒՄ ՀԱՅ ԲԱՆՏԱՐԿԵԼՈՑ

Երէկ իրիկուն ուշ ժամանակ 10ի չափ բանտարկեալք Ոստիկանութեան Դրնէն բերուեցան ի Պատրիարքարան։ Նախ օրինական երդումը կատարելով Մայր եկեղեցւոյ մէջ, յետոյ առաջնորդուեցան ի Փոխանորդարան ուր յատուկ տետրի մը մէջ արձանագրուեցաւ անոնց անունն, մականունն, տարիքն, արհեստը, բնավայրն, հայրենիքն, բանտարկութեան թուականն և այլ կարեւոր ծանօթութիւնք, Փոխանորդ Հայրն յորդորական խօսքեր ընելով հրաւիրեց զիրենք զգոյշ և տէրութեան հաւատարիմ մնալ։

Պատրիարքարանը խոտ վիճակի բանտարկելոց նպաստներ բաշխեց անոնց։

Այսօր եւս բաւական թուով բանտարկեալներ պիտի բերուին ի Պատրիարքարան։

Կարգադրութեանց կը հսկէին Թուրքերէնի դիւանապետ Խաչատուրեան Կարապետ և անցագրատան պետ Բլատեան Սեպուհ էֆէնտիները։

Փոխանորդ Հայրն այս գործողութիւններն անմիջապէս տեղեկագրեց Ս. Պատրիարք Հօր։

—Վեհ. Սուլթանին Իրատէին համաձայն՝ ազատ արձակուելիք Հայ բանտարկելոց անուանքն այս պահուս կ'արձանագրուին Ոստիկանութեան պաշտօնատան մէջ և սոյն գործողութիւնն այսօր աւարտելով ցուցակներն ալ պիտի ղրկուին Ազգ. Պատրիարքարան՝ իրենց հաւատարմութեան երդումը կատարելու համար։ Երդման բանաձեւը պատրաստած է Կրօնական Ժողովոյ քարտուղարը։

Կը լսենք թէ Ամենայն Հայոց Հայրապետն յառաջիկայ Ս. Ծննդեան տօնը պիտի անցնէ Պաքուի մէջ, և յունուար 10ին Տփղիս պիտի վերադառնայ։

Այս առթիւ Պաքուի Մարդասիրական Ընկերութիւնը մեծամեծ պատրաստութիւններ կը տեսնէ Նորին Ս. Օծութիւնն արժանավայել կերպով ընդունելու համար։

Երուսաղեմայ Պատրիարք Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան՝ Կրօնական և Քաղաքական Ժողովոց ընտրութիւնը շնորհաւորող գիր մ'ուղղած է զոր իր Կ. Պոլսոյ փոխանորդն Տ. Գէորգ Ծ. Վ. Երէցեան պիտի ներկայացնէ յիշեալ Ժողովներուն։

Քաղաքական ժողովն այսօր ի նիստ պիտի գումարուի Բերայի Արուեստանոցի սրահին մէջ, և ի միջի այլոց պիտի զբաղի նաեւ Տեսուչ Խորհրդոյ կազմութեան խնդրով։

Ուրախութեամբ կը ծանուցանենք թէ Դպրեվանքը կը հետեւի իր նախկին ուսումնական դրութեանն, և կարեւոր կարգադրութիւնք նոյն ճիւղին նկատմամբ հետզհետէ պիտի լինին։ Ա. դասարանը կը կազմեն 14 աշակերտք։ Ուսուցիչներն են Վանքին միաբաններէն Տ. Զաւէն վրդ., Տ. Ադան վրդ. (միանգամայն հսկող) և Երուանդ Ա. Սարկաւագ Մարգարեան։

Պօյաճը գիւղի Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն երկուքն իրենց ընտրութեան օրէն հրաժարած և երեքը վերջերս ձեռնթափ եղած լինելով՝ եկեղեցւոյ և Թաղային գործերը մնացեր են անտէրունչ։ Ուստի Թաղեցիք և թաղային քահանայք Պատրիարքարան դիմած են անօրինութիւն մ'ընելու համար Թաղ. Խորհրդոյ այդ վիճակին նկատմամբ։

Ղալաթիոյ եկեղեցւոյ մատակարարութեան նորընտիր անդամներէն Թորոսեան Անդ. Յովհաննէս էֆէնտի իր զբաղմանց չատութեան պատճառաւ հրաժարական տուած է այդ պաշտօ-

---

(34)

ԹԵՐԹՕՆ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵՆԱՑ ՊԱՅՔԱՐԸ

ԿԱՄՔԸ

Իր խոլ կենաց հրաժեշտէն տարուելիր ի մոռցած էր այդ վերջին աչքերն, եւ յօգնակած իր ազնիւ կը զգար անոր [illegible]։ Ան իր անկեալ ըլլալ հասարակ [illegible] լուրջ ու [illegible] ձայնով [illegible]։ Թէկուզ վերջին մանր տխուր ու մելամաղձոտ երեւոյթ մը կուտար անոր։ Անոր վրայ ամէն ինչ բերկրանքը [illegible] կը կարծէր Տիմոթի [illegible] թեան, փայլին ու [illegible]։ Այս խիստ ու շնորհալի վայելչութիւնն ազնիւ վայրկեաններ իր սիրտը [illegible]։ Վերջ որ իրեն [illegible], [illegible] մտմտալի [illegible] որուն [illegible] պէտք էր [illegible] եւ բարեկամական շնորհալի վայելչութեամբ ձեռքն անոր կարկառելով, ըսաւ.

—Բարի եկեր էք, Օրիորդ, եւ ներեցէք ինծի շնորհակալ ըլլալ ձեզ ա՛յն բարութեան համար որով ճանչցաք զիս մեծ մօրս բարեկամ, ներողութիւն... Իմ մասիս շատ շնորհակալ եմ ձեզ, եւ կ'աղաչեմ որ այս տունն իբրեւ ձեր տունը նկատէք։

[illegible]

—Շնորհակալ եմ ձեր [illegible] համար, եւ կը [illegible] ձեր մեծ մօրն իբրեւ իմ մայրս։

[illegible]

Դիւքէ [illegible] Տիկին Էրօ [illegible]

գաստիարակութիւնը զինքը ամէն ծաղրանքէ զերծ կը պահէր, ինչպէս հաւատարիմ պահապանակ մը կը պաշտպանէ անհեղեղ յարձակման մը դէմ։ [illegible]

Լուիի [illegible]

կաւ ցոյց տուաւ զայն՝ հրաշալի կերպով նորոգուած։

—Պարիկի մը պէս կ'առնեմ, ըսաւ փայլուն կերպարանը հայելին մէջ չարժելով, [illegible]

Պատուր՝ [illegible] Օրիորդ [illegible]

—Միայն իմ ելէն, կը համբոյրէ [illegible]

[illegible]

—Ալ յաւիտենական [illegible]

էր, մինչդեռ իրեն այնպէս կը թուէր թէ [illegible] Օրխորդ Կրասիկին [illegible]

[illegible]

—Տիկին էրօ, ի լրումն բարեխառնութեան, [illegible] էր իր տանը։

Ե.

Քանի օր վերջը Բէլման ու Թօզիա [illegible]

ընկերութեան մը գեղեցկութիւնն, որոյ վարիչներն էին ինք եւ Լորրպուլէ։ Մեկնեցաւ [illegible]

[illegible] Լորրպուլէյի համար [illegible] Օրխորդ [illegible] համար [illegible]

(Շարունակելի)

Թարգմանեց Բ. Մ. ՓՕՇԱՃԵԱՆ

նէն. ինչպէս ծանուցած ենք մասնակցութեան միւս անդամներն են Հարէնց Մաքսուտ և Խաչեան Յակոբ էֆէնտիներն։

Թոքատի Պատր. Փոխանորդ Արժ. Տ. Յովհաննէս վրդ. Հուրիկեանէ Պատրիարքարան եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ Զիլէի ազգայնոց մէջ տիրող չքաւոր ծայր խեղճութիւնն և նպաստ կը խնդրէ։

Կը լսենք թէ Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարքարանին կողմէ՝ հոն դիմող հայ կարօտեալներուն առանց կրօնային խտրութեան կը տրուի մէկ մէկ ոսմ. սակ, Ս. Ծննդեան առթիւ դրամական նպաստ ընդունելու համար Հռոմայ Ս. Պապին նուիրակէն, որ այս նպաստական գումար մ՚ընդունած է Լէոն ԺԳ Պապին կողմէ։

Հայ-Հռոմէական եկեղեցականութեան անդամներէն մին՝ Հ. Ներսէս Վ. Փափազեան՝ Հայ Եկեղեցւոյ Սուրբերուն վրայ հեղինակած ֆրանսերէն և հայերէն մէկ գրքոյկին արդիւնքն յատկացուցեր է հայ կարօտելոց։

Յառաջիկայ շաբաթ և կիւրակէ՝ Դեկտեմբեր 14 և 15՝ Ս. Եկեղեցւոյս տօնախմբութիւնն ըլլալով, Խորհուրդս կը խնդրէ որ զայս ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան ձեր թերթին մէջ հրատարակ՚ել բարեհաճիք։

Դիւան Թաղական Խորհրդոյ
Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ
(Կնիք)

1896 Դեկտեմբեր 12, Գասըմ-Փաշա.

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Ազն. Մհր. Գաբրիէլ էֆէնտի Հալենց, իր հանգուցեալ եղբօր՝ Աստուրեան Նշխու էֆ.ի հանգուցման տարեդարձին առթիւ բարեհաճած է քսան (20) օսմ. ոսկի նուիրել Հիւանդանոցիս, վասն հոգեբոյժի ընդհանուր պատսպարելոց։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան
Վ. Ատենադպիր   Վ. Ատենապետ
Տ. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ   Դ. Խ. ԷՎՐԷՆԵԱՆ

ՄԵԾ. ՍՏԵՓԱՆ ԷՖ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ
(ԵՂԲԱՅՐ ՓԱՍՏԱԲԱՆ ԳԱՐԵԳԻՆ ԵՒ ԱԼԻՔՍԱՆ ՄԵԼԻՔԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻՆԵՐՈՒ)

Ցետ երկարատեւ հիւանդութեան կնքեց իր մահկանացուն ի սուգ համակելով եղբայրները, քոյրերն և համայն ազգականս ու բարեկամները։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի շաբաթ ժամը 5ին ի Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ Բերայի, ուսկից ճանապարհւյն մարմինը փոխադրուելով Շիշլիի ազգային գերեզմանատունն պիտի ամփոփի իր ազգատոհմին դամբարանին։

Բերա, 13/25 դեկտ. 96.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Վիճակագրութեանց և պաշտօնէից ընտրութեան յանձնաժողովները ջնջուեցան և անոնց տեղ կայս. Իրատէի մը համաձայն Քաղաքային Պաշտօնէից Յանձնաժողով մը կազմուեցաւ, որուն նախագահ անուանուեցաւ Պրուսայի կուսակալ Զիհնի փաշա և անդամ պաշտօնէից ընտրութեան յանձնաժողովին նախագահ Հիւսէյին Հավիտ պէյ, Միւս անդամներն ալ մէկ քանի օրէն ընտրուելով անոնց պաշտօնը պիտի վաւերացուի կայս. Իրատէով։

Վանայ Նահանգին Արճէշ գաւառակին գայմագամ անուանուած Նէյլէի նախորդ գայմագամ Խալիլ Հաքքը էֆէնտի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՊԱՇՏՕՆԷԻՑ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ՄԵԾ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Բարձրեալն Աստուած երկար ու բարեբաստիկ կեանք շնորհելով մեր Ողորմածազնաթագաւ Վեհափառին անսասան պահէ իր փառապանծ Գահուն վրայ։ Ն. Վեհափառութեան ամենածեծ փափաքն է որ իր կայսերականները միշտ զարգանան և իր հպատակաց բոլոր դասակարգերն երջանիկ ըլլան։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն քաղաքային պաշտօնէից յանձնաժողով մը կազմուեցաւ որուն պաշտօնն է ամենայն անկողմնակալութեամբ ապահովութեան տակ առնել կանոնաւոր ընտրութիւնն քաղաքային պաշտօնէից որք Ն. Վեհափառութեան կայս. բարեխնամ նպատակին գործադրութեան միջոցներն են։ Այդ յանձնաժողովին կազմութեան և պարտականութեանցը համար հետեւեալ կանոնագիրը պատրաստուելով վաւերացաւ կայս. Իրատէով.

ՄԱՍՆ Ա.

Յանձնաժողովոյ կազմութիւնը

Յօդուած Ա. — Պաշտօնէից ընտրութեան և վիճակագրութեանց յանձնաժողովները ջնջուեցան և անոնց տեղ մարմին մը կազմուեցաւ «Քաղաքային Պաշտօնէից Յանձնաժողով» անունով։

Յօդ. Բ. — Այդ յանձնաժողով կը բաղկանայ մէկ նախագահէ ու վեց անդամներէ որք ուղղակի Վեհ. Սուլթանին կողմէ կ'ընտրուին ու կանուանուին։

Յօդ. Գ. — Յանձնաժողովը՝ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին, Բարձր. Շէյխ-իւլ-Իսլամ էֆէնտիին, Պետական Խորհրդոյ Վսեմ. Նախագահին և Դատական ու Ներքին գործոց Վսեմ. Նախարարներուն հետ ի ներկայութեան Վեհ. Սուլթանին երդում պիտի ընէ թէ Ն. Վեհափառութեան ու իր աթոռութեանը հաւատարմութեամբ պիտի ծառայէ, առանց ակնառութեան՝ օրինաց ու կանոնաց բոլորովին համաձայն ընթացք մը պիտի ունենան և անոնցմէ բնաւ չպիտի շեղի, ամենայն կանոնաւորութեամբ պաշտօնեաներ պիտի ընտրէ որք պիտի ծառայեն որպէս զի կայս. հպատակաց բոլոր դասակարգերը վարչական տեսակէտով շնորհաց արժանանան, վարձանան, երջանիկ ըլլան ու անդորր ապրին և պիտի ջանայ որ այդ կերպով ալ ամէն ոք Վեհ. Սուլթանին համար բարեմաղթութիւններ ընէ։

Յօդ. Դ. — Պաշտօնէից յանձնաժողովն իր պարտականութեանց համար ոեւէ պաշտօնատան իրաւասութեանն ենթարկուած չէ։ Նախագահին ու անդամոց անուանումը, պաշտօնանկութիւնը, յառաջացումն ու հանգստեան կոչուիլը կայս. Իրատէով կ'ըլլայ, եպարքոսական տեղեկագրոյ մը վրայ։

Յօդ. Ե. — Պաշտօնէից ընտրութեան և վիճակագրութեան ջնջեալ յանձնաժողովներու զանազան ճիւղերուն պետերը, պաշտօնեաներն ու քարտուղարներն ի նորոյ երկու ճիւղերու պիտի բաժնուին։ Անոնց մին պիտի յատկացուի թղթակցութեան և միւսը վիճակագրական ու արձանագրական գործողութեանց։

ՄԱՍՆ Բ.

Յանձնաժողովոյ պարտականութիւնը

Յօդ. Զ. — Յանձնաժողովոյ պարտականութիւնն է Ա. սոյն կանոնագրոյ տրամադրութեանց համաձայն քննութիւններ կատարել ու իր կարծիքը յայտնել թէ կառավարական կեդրոնական պաշտօնատանց և թէ նահանգաց յատուկ քաղաքային ու ելմտական այն պաշտօնէից ընտրութեան եղանակին համար որք կայս. Իրատէով կանուանուին, սակայն բացառութիւն կը կազմեն դիւանական բարձրաստիճան պաշտօնատարք ինչպէս նաեւ նահանգաց կուսակալներն, որք Վեհ. Սուլթանին կողմէ ուղղակի և կամ եպարքոսական տեղեկագրոյ մը վրայ կ'ընտրուին։ Բ. Քննել այն տեղեկագրերն որք կը պարունակեն վարչական պաշտօնէից ընթացքին վերաբերեալ քննութեանց արդիւնքը։ Գ. Ուսումնասիրել պաշտօնէից դատաստանին վերաբերեալ նախնական քննութիւններն ու վճիռներն և հարկ դատուածներն հետապնդելով պէտք եղածը տեղեկագրել։

Յօդ. Է. — Յանձնաժողովը կը թղթակցի կեդրոնական պաշտօնատանց և ի հարկին նահանգաց կուսակալներուն հետ։

Յօդ. Ը. — Կեդրոնական քաղաքային ու ելմտական պաշտօնատունք, Զ. յօդուածին հիմնական սկզբանց համաձայն, այնպիսի պաշտօնէից ընտրութեան համար, որոց անուանումը կայս. Իրատէով կ'ըլլայ, տեղեկագրեր պատրաստելով կը ղրկեն Եպարքոսութեան։ Բ. Դուռն ալ կը ղրկէ զայնս քաղաքային պաշտօնէից յանձնաժողովին քննութեան։

Յօդ. Թ. — Յանձնաժողովը կուսումնասիրէ իրեն յանձնուած տեղեկագրերը։ Այն պաշտօնէին համար որուն ընտրութեանը նկատմամբ հրահանգ խնդրուած է կը դիմէ վիճակագրական արձանագրութեանց և եթէ ըստ օրինի արգելիչ պատճառ մը չգտնէ անոր ընտրութեանը, պէտք եղածն ի գործ կը դնէ. հակառակ պարագային մէջ կը տեղեկագրէ Եպարքոսութեան, որպէս զի պատկանած պաշտօնատունն այդ անձին տեղ ուրիշ մ'ընտրէ։

Յօդ. Ժ. — Նախորդ յօդուածի տրամադրութեանցը համաձայն, մինչեւ որ յանձնաժողովը չքննէ ու կարծիք չյայտնէ, եւ ոչ մէկ պաշտօնէի ընտրութեան ու անուանման գործողութիւնք չեն կատարուիր։

Յօդ. ԺԱ. — Նահանգաց քաղաքային ու ելմտական քննիչներուն կողմէ ղրկուած այն տեղեկագրերն, որք կը վերաբերին պաշտօնէից ընթացքին, կը յանձնուին քաղաքային պաշտօնէից յանձնաժողովին. յանձնաժողովը կը քննէ զայնս և ձեռք բերուած արդիւնքին համաձայն եթէ գտնուին պաշտօնեաներ զորս հարկ ըլլայ պաշտօնանկ ընել, փոխել կամ դատաստանի ենթարկել, կը տեղեկագրէ եպարքոսութեան. նոյնպէս կը փութայ ղրկել խնդրոյն վերաբերեալ գրութիւններն ինչպէս նաև խնդրոյ առարկայ եղող պաշտօնէին՝ վիճակագրութեան տումարաց մէջ ունեցած արձանագրութեան վաւերական պատճէնը։ Երբ պաշտօնեայ մը դատաստանի ենթարկել հարկ ըլլայ, հարկ եղած կանոնական գործողութիւնք կը կատարուին ըստ յատուկ օրինաց և կայս. Իրատէով։ Նոյնպէս պաշտօնանկ ըլլալիք կամ փոխուելիք պաշտօնէին յաջորդին ընտրութիւնը պատկանած պաշտօնատան կը յանձնուի։

Յօդ. ԺԲ. — Քաղաքային ու ելմտական պաշտօնեայք երեք ամիսը մէկ անգամ քաղաքային պաշտօնէից յանձնաժողովոյ նախագահին պիտի ղրկեն իրենց տեղեկագրերու եզրակացութիւնն՝ ի մասին քաղաքային ու ելմտական պաշտօնէից ընթացքին, անոնց պարտականութիւններն ի գործ դնելուն ինչպէս նաև թէ հանրութիւնն ի՛նչ գաղափար ունի անոնց նկատմամբ։ Յանձնաժողովոյ նախագահն այդ տեղեկագիրը նոյնութեամբ արձանագրել կուտայ տումարի մէջ և անկէ յետոյ յանձնաժողովոյ խորհրդակցութեանը կ'ենթարկէ և տրուած որոշումն առանց յապաղման կը հաղորդէ պատկանած պաշտօնատանը։ Այդ տեղեկագրերն արձանագրելու պաշտօն ունեցող պաշտօնեան առաւելն մինչեւ քսանեւչորս ժամ արձանագրելով կը վերադարձնէ նախագահին։ Եթէ այդ պայմանաժամին անցնէ, յանձնաժողովին որոշմամբ պաշտօնէն կը հանուի։

Յօդ. ԺԳ. — Մինչեւ որ հարկեցուցիչ և ճշմարիտ պատճառ մը չըլլայ և ոչ մէկ պաշտօնեայ պաշտօնանկ չըլլար։ Ուստի պաշտօնէից յանձնաժողովն իրեն յանձնուած ընտրութեանց տեղեկագրերուն մէջ մանրամասնօրէն կը քննէ թէ ի՛նչ պատճառներ կան նշանակեալ պաշտօնէին պաշտօնանկութեանը համար և եթէ հարկեցուցիչ պատճառներուն մէջ պակաս մը տեսնէ և պատկանած պաշտօնատունէն այդ մասին առած տեղեկութիւնն ալ անբաւական նկատէ, այն ատեն իր քննութեանց արդիւնքը կը տեղեկագրէ եպարքոսութեան։ Ի բաց առեալ քաղաքական պատճառներով և պարագային բերմամբ հրաժարեցուցածները, ուրիշ պաշտօնեայ մը եթէ փոխուի և պաշտօնանկ ըլլայ կրնայ յանձնաժողովին բողոքել իրեն հրաժարեցուցումը յառաջ բերող հարկեցուցիչ պատճառներուն դէմ։ Յանձնաժողովը քննելով բողոքող պաշտօնէին մատուցած գրութիւնները, կամ կ'ընդունի և կամ կը մերժէ։ Եթէ ընդունի, անոր պաշտօնին մէջ վերահաստատումը կամ ուրիշ պաշտօնի մը կոչուիլը կը տեղեկագրէ եպարքոսութեան։

Յօդ. ԺԴ. — Կայս. Իրատէով անուանուած նահանգային քաղաքական ու ելմտական պաշտօնեաներու մասին եկած տեղեկութեանց հետեւանօք եթէ քննութիւն մը հարկ ըլլայ և անոնց վերին կուսակալներու և քաղաքային ու ելմտական քննիչներու կողմէ առնուած տեղեկութիւնք ու բացատրութիւնք անբաւական ըլլան, յանձնաժողովը իրաւունք ունի յանձնաժողովէն անդամ մը ղրկելով քննութիւններ կատարել տալ։

Յօդ. ԺԵ. — Յանձնաժողովը հետամուտ կ'ըլլայ վարչական դատարանաց յատուկ գործերուն և եթէ օրէնքի խախտում գտնէ, բանաւորութիւնը կ'արձանագրէ վիճակագրութեանց տումարին մէջ։ Վարչական դատարանաց կողմէ տրուած վճիռներն եթէ արդարութեան օրինաց եւ ճշմարտութեան հակառակ ըլլան, յանձնաժողովն իր կարծիքը կը տեղեկագրէ եպարքոսութեան։ Այդ տեղեկագիր նկատողութեան կառնուի Նախարարաց Խորհրդոյ կողմէ. եթէ հաւանութեան արժանանայ բարեփոխումը կ'ընդունուի Վեհ. Սուլթանէն, որուն Իրատէին համաձայն հարկ եղածն ի գործ կը դրուի։

Յօդ. ԺԶ. — Բ. Դուռը նախ պաշտօնէից յանձնաժողովին կը ղրկէ նախնական քննութեանց այն տեղեկագրերն որք կայս. Իրատէով անուանեալ պաշտօնէից դատաստանին իբրեւ հիմ կը պատրաստուին իրենց պատկանած պաշտօնատանց կողմէ. Նախագահն այդ տեղեկագրոյն քննութիւնն անդամոց միոյն կը յանձնէ, որ քառասունութ ժամու մէջ իր յայտագրովը նախագահին կը վերադարձնէ զայն. Նախագահն ալ այդ գրութիւնները կ'ենթարկէ յանձնաժողովոյ խորհրդակցութեան և արդիւնքը կը մատուցանէ եպարքոսութեան՝ յաւելեալ գրութիւններով։

Յօդ. ԺԷ. — Յանձնաժողովը միշտ հետամուտ կ'ըլլայ այն տեղեկագրերուն համար զորս կուղղէ Բ. Դուռն՝ քաղաքային ու ելմտական քննիչներու կողմէ եկած ծրագրոց ու տեղեկագրոց և նահանգներէն ղրկուած յայտագրոց վրայ։ Վեց ամիսը մէկ անգամ տեղեկագիր մը կը մատուցանէ յատս կայս. Գահոյից թէ իր գիտումներն ու որոշումներն ի՛նչ արդիւնք ունեցած են և թէ մինչեւ ո՛ր աստիճան դիւրութիւն գտած կամ դժուարութեանց հանդիպած է։

Յօդ. ԺԸ. — Պաշտօնէից յանձնաժողովը նորէն պիտի քննէ այժմ գրանուած վիճակագրութեան տումարներն և հարկ դատած բարենորոգումներն ի գործ պիտի դնէ և այն կենսագրութիւններն, որք տակաւին արձանագրուած չեն, փութով բերել տալով ըստ օրինի պիտի քննէ և արձանագրել պիտի տայ։

Յօդ. ԺԹ. — Յանձնաժողովոյ նախագահը պարտաւոր է ի հարկին մինչեւ երեք օր որոշման տակ առնել յանձնաժողովոյ յանձնուած խնդիրները. որոշմունք բացարձակ մեծամասնութեամբ կը տրուին. եթէ մեծամասնութիւն չգոյանայ նախագահին տուած կողմը նախամեծար կը համարուի։

Յօդ. Ի. — Անդամ մը, պաշտօնեայ մը ու քարտուղար մը եթէ առանց օրինական պատճառի մէկ ամսուան մէջ երեք օր բացակայ մնայ, իր պաշտօնէն հրաժարած կը նկատուի։

Յօդ. ԻԱ. — Քաղաքային պաշտօնէից ընտրութեան և պաշտօնանկութեան վերաբերեալ օրինաց այն տրամադրութիւնք, որք հակառակ են սոյն կանոնագրոյ, ջնջուած են։

19 Րէճէպ 1314
12 Թեշրինի Էվվէլ 1312

Ռումանական կառավարութիւնը «Ռումանական Աստղ» պատուանշանի առաջին աստիճանը տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։ Կայս. Իրատէ մը արտօնեց այդ պատուանշանի գործածութիւնը։

ԶԻՀՆԻ ՓԱՇԱ. — Քաղաքային պաշտօնէից յանձնաժողովին նորընտիր նախագահ Զիհնի փաշա երէկ Պրուսայէն մայրաքաղաքս ժամանեց և ուղղակի Կայս. Պալատ գնաց։

ԿԱՅՍ. ԻՐԱՏԷ մը հրամայեց որ ամեն ուշադրութիւնք կատարուին որպէսզի ժողովուրդն ամենայն անդորրութեամբ ապրի և թէ՝ գաւառաց և թէ Կ. Պոլսոյ մէջ զանցառու պաշտօնեայք դատուին ու պատժուին։ Կայս. Իրատէն հաղորդուեցաւ ամէն կողմ։

ԿՐԷՏԷ գտնուող զինուորներուն համար կայս. Իրատէով 2000 ոչխար պիտի ղրկուին։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ նահանգաց իսլամական գիւղերու և թաղերու մէջ նոր դպրոցներ ու վարժարաններ ու բարձրագոյն նախակրթարաններ պիտի հաստատուին։

ՎԱՆԱՅ ԾՈՎՈՒՆ մէջ նաւարան մը և շոգենաւեր հաստատելու համար զբաղուած արուեստագէտ մասնախումբը գործի սկսեր էր և Թուրք լրագիրք կը գրեն թէ այդ գործը Վանայ ծովուն մեծ մասին ապահովութեան, ինչպէս Բիթլիսի, կը յիշեն, այն ամբողջութեանը գործածութիւնը մեր առեղծուածը նշանակած էր Վանայ ծովուն վրայ իր երեք հնգամսեայ ծրագրոյն համար, առանց կորուստի և այլ գործողութիւնք գտնուած են։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ վերատեսչութեան վարչական ժողովը նկատողութեան առաւ ծրագիր մը որ միջոցներ ցոյց կուտայ նամակատանց յանձնուած նամակները, նմանները և այլ կերպով ղրկելու և իրենց տէրերուն յանձնելու համար։

ՆՈՐ ԼՐԱԳԻՐ. — Մալիյէի պաշտօնեաներէն Նուրէտտին պէյ արտօնութիւն խնդրեց Անէ անուն պատկերազարդ գրական թերթ մը հրատարակելու համար։

ՏՈՔԹՈՐ Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
Հաստատեալ յամին 1852

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն փայլակնապէս կը լեցնեն, ցաւով զհանել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, նուրբ, հաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դեղձ շպիտակութիւն (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ առողջութիւն երաշխաւորեալ։ «Սկոռբիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ-Փողոց Բերա (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը ճիշդ Զըլալըճեանց դէմ)։

Գաւառցիները յաճախորդք կրնան գտնել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Նոր բացուած Խրիսովէլի փողոց ամէն օր։

Յ. Գ. — Հաւասարելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի ատամնաբոյժներու, ձմեռները կիրակի օրերն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ տնօրէնի օգնական Մ. Օպուանօ անցեալ օրը Մալիյէ երթալով տեսակցութիւն մ'ունեցաւ ելմտական նախարարին հետ։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը ծրագիր մը մատուցանելով Բ. Դրան տեղեկագրեց թէ գործարանի և այլ այդ կարգի հանրօգուտ հաստատութեանց համար արտօնութիւն խնդրողներէն՝ Բ. Դրան դիւրութեանց համար որոշեալ գումար մը պահանջելն անյարմար է և պատճառ պիտի ըլլայ դիմում ընողներու թիւը նուազեցնելու։

ՊՈՒԼԿԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ. — Պուլկարիոյ Ֆէրտինանտ իշխանն Ալէքսանտր պատուանշանի մեծ ժապաւէնը նուիրեց Կ. Պոլսոյ Ֆրանսական դեսպան Մ. Քամպոնի և Վիէննայի Ֆրանսական դեսպան Մ. Լօզէի։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սըր Ֆիլիփ Քըրրի այս իրիկուն սեղան մը պիտի տայ, ուրկից յետոյ պարահանդէս մը տեղի պիտի ունենայ։ Հրաւիրուած են դեսպանք և Բերայի բարձր դասու ընտանիքները։

ՍԸՐ ՎԻՆՍԸՆՏ ՔԱՅԼԱՐՏ, Հանրային Պարտուց վարչական ժողովին նախագահն, որ Եւրոպա կը գտնուի, Ծննդեան ու Տարեգլխոյ տօներէն յետոյ մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԻԶՄԻՐԻ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

Իզմիրի առեւտրական հրապարակին վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնք կը հաղորդուին դեկտ. 9 թուականաւ.

Վերջացող շաբթուն Իզմիրի մէջ ու նահանգին յորդառատ անձրեւներ տեղացին։ Հեղեղները քիչ շատ զգալի արկածներու տեղի տուին։ Երկաթուղւոյ կառախումբն մէկ քանի ժամ դադրեցաւ Կիւզելհիսարի (Սարաճանէ) և Մաղնիսայի դաշտերն ողողուեցան գետերու յորդմամբ։ Ընդհանրապէս երկրագործութեան օգտակար պիտի ըլլան այդ անձրեւները։ Իզմիրի առեւտուրը անցեալ շաբթուան հետ բաղդատելով այնչափ շատ չեղաւ տօներու պատճառաւ։ 36 կողով ափիոն ծախուեցան, որուն 20ը Գարահիսար թէլլէքլէ չէքին 82 ղրուշէն, 4 Էկրլր 84էն և 12 թէլլէքլէ 81էն։ Ժամանեցին 1946 կողով, անցեալ տարի այս միջոցին 3120 էր։ Գարիի գինը քիչ գլուխ 10-30 փարա իջաւ) որովհետեւ ապառնով կեդրոններէն պահանջում չեղաւ եկան։ 50000 քիլէ ծախուեցաւ $9-15\frac{1}{2}$ ղրուշի, ըստ տեսակին։ Պատրաստ կայ 500,000 քիլէ։ Ցորենի գինն է 48-60 փարա օխան, բակլա $30-30\frac{1}{2}$, ամիր 53-100, խիմի 76-82, թուզ 25-26, տարի 36-37, վարսակ 38-39, սիսեռ 50-60, թաշնակեր 30-31 փարայէն և գինօր սպիտակ $6-6\frac{1}{4}$ ու սեւ $6\frac{1}{2}-6\frac{3}{4}$ ղրուշէն։ 1000 պարկ սեղանի ծախուեցաւ օխան 80-81 փարայէն, 10000 օխա դեղին մեղրամոմ $21\frac{1}{4}$ ղրուշէն։ 1200 հակ բամպակ 230240 ղրուշէն կ'ենդինար։ Զամիչներու պատրաստի քանակութիւնը կը պակսի գինն է 57 փարայէն $4\frac{3}{4}$ ղրուշ օխան։ Խաղողագինները հրապարակը մեծնալու է։ 25000 կենդինար ծախուեցաւ նախորդ շաբթուան գիներով։

ՄԵՄՐՈՊ ՀԻՒՍԷՅՆՃԵԱՆ

Հանրածանօթ ծաղկավաճառ և զարդարող հարսնիքի մոմերու, Գասմոնօ խանի անկիւնէն փոխադրուած է Զաքմաքճըլար եօքուշ Մեծ Նոր խանի վարի յարկ թիւ 47, ուր կը վաճառէ հարսներու համար ծաղկեփնջներ, քողեր, ձեռնոցներ, կօշիկներ են. և կը զարդարէ հարսի մոմեր վայելուչ և ճաշակաւոր, համեստ գներով։

THE
LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1852 ԻՆ
ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ

Lancashire Insurance Buildings
Exchange Street Manchester

Դրամագլուխ 3,000,000 անգլ. ոսկի
Պահեստի գումար 1,511,280 »

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւնն, ամէն տեսակ քարուկիր ու փայտաշէն կալուածներու վրայ, կահերու և ապրանքներու վրայ ևլն., յոյժ նպաստաւոր պայմաններով ու սակերով։

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Այս ընկերութիւնը յոյժ բարձր պատիճանով կը ներկայացնէ բոլոր այն առաւելութիւնները զորս կրնան փափաքիլ կեանքերնին ապահովագրել ուզողներն, ամբողջ կամ խառն՝ որոշ պայմանաժամով։

Ամէն տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներուն, (Bond, Sellar and Co.) Պոնտ Սելլէր և Ընկ. Բիւյուք Թիւնէլ խան, Ղալաթիա։

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԳՕԼԷԺ
ԸՆԴ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՄԲ
ՄՐ. Մ. ՖՕՌ ԵՂԲԱՐՑ
(Բերա, Թէքքէի փողոց, Բ. 2 Ռուսական դեսպանատան ետին.)

Ուսմանց ծրագիրը նոյն և նման է գաղղիական լիցէներու ծրագրին։ Խնամով կ'աւանդուին տեղական լեզուները։ Թուրքերէն լեզու շաբաթը չորս անգամ։ Հայերէն շաբաթը երեք անգամ։ Այս վերջին ուսումն յանձնուած է Ց. Գուրգէն էֆէնտիի, որ քաջածանօթ է մայրաքաղաքիս մէջ։

2—12

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ
13 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Երէկ իրիկուան գոցուեցաւ		
Օսմ. քոնսոլիտէ Մէջի Դ. Ս. Բ.		22 16
Ամենէն բարձր գին	»	22 18
Ամենէն վար գին	»	22 09
Օսմանեան	»	74 —
Գրեդիլիէ Ֆոնսիէ. Ֆր.		102 $12\frac{1}{2}$
Ռէժի	»	13 10
Բանք Ժէնէրալ օթթոմ.	»	7 16
Օսմ. Ապահ. ընկեր.	»	4 —
Թիւթիւնէյի բաժնեթ. ղրշ.		7 15
» Ժուիսանս »		2 50
Սրկալութ. Ա.	»	1 34
Սրկալութ. Բ.	»	1 30
Սոս. Օթ. Շանժ է Վալ. Ս. Ռ.		3 03
Ձէն. Թօպաքօ Թորթ.	չփին	— 07.3
Ձէն. Էնթէրպրայզ	»	— 09.6
Թրամուէյ պաժնեթ, Ֆր.		485 —
Տէրքօսի ջուրի ընկ.	»	342 —
Բարաքի Կն Պոլսոյ	»	454 —
Թրանուայ	»	35 —

Այս առաւօտ Բարիզի սակարանէն եկած հեռագրաց նայելով, երէկ գիշեր Բարիզի սակարանին մէջ Օսմ. Քոնսոլիտէն 20.40 էն 20.55 բարձրացեր է. Եկիպթիականն 102.50 էն 103 ի, Ռէժիին 306 էն 309 ֆրանքի. Օսմանեանէն 346 էն 348 ի, Ֆրանսական Ռանթը 102.45 սանթիմի գինէն գոցուեր էն. իսկ այսօր Եւրոպացւոց Ս. Ծննդեան պատճառաւ Ղալաթիոյ սակարանը գոց է։ Այս առաւօտ Բերայ Քափէ Քոմերսին մէջ Քոնսոլիտը 22 ղրշ. 20 փարա և Բոնտ. Եգ. 102.50 ֆրանքի գործ է եղած։

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹԸ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000 · ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 12,433,000
ՀԱՍՈՅԹ 1895 ՏԱՐԻՈՅ 3,161,300

ՆՈՐԹԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000 · ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,671,100
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 1,245,300

Է ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխանցաւոր ապահովութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել· նաև երբ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած վնասին 20,000,000 Անգլ. Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ՄԱՐԻԹԱՅՄ»

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 5,000,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 100,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարները խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 կր. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹՈՒՄ

ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԻ ՊԱՐՏԱՏՈՒՂԹԸ

1900ին ի Բարիզ տեղի ունենալիք տիեզերական Արուեստահանդէսին 3,250,000 հատ 20 փրանքնոց պարտաթուղթերն, որք Փրանսական կառավարութեան 1896 Յունիս 13ի օրէնքով արտօնեալ են, ի հրապարակ հանուած են Ֆրանսայի Քրէտ Ֆօնսիէ դրամատան ձեռամբ։ — Սոյն պարտաթղթերէն ունեցողը, բաց ի ստորեւ նշանակեալ առաւելութիւններէն, կունենայ նաև քան հատ մուտք սոսկ Արուեստահանդէսին և կը մասնակցի այն 29 վիճակահանութեանց, որք տեղի պիտի ունենան 1896 Օգոստ. 25էն ց25 Հոկտ. 1900, և որոց մէջ 4313 թիւ պիտի շահին 6 000,000 փրանք, մեծ պարգևներն ըլլալով 500,000 փրանք, 100,000 փրանք, 10,000 փրանք, 5,000 փրանք, 1,000 փրանք եայլն։

1896ին վիճակահանութիւններն են՝ Օգոստ. 25ին, Սեպտ. 25ին, Հոկտ. 25ին, Նոյ. 25ին և Դեկտ. 26ին։

1897, 1898, 1899իններն են՝ Փետր. 25ին, Ապրիլ 25ին, Յունիս 25ին, Օգոստ. 25ին, Հոկտ. 25ին և Դեկտ. 26ին։

1900իններն են՝ Մայիս 25ին, Յունիս 25ին, Յուլիս 25ին, Օգոստ. 25ին և Հոկտ. 25ին։ Վիճակահանութիւնները պիտի կատարուին Ֆրանսայի Քրէտ Ֆօնսիէ դրամատան մէջ և շահող թիւերը նոյն դրամատան մէջ պիտի վճարուին վիճակահանութենէն երեք ամիս յետոյ։

Սոյն վիճակահանութիւններէն դուրս մնացող թիւերուն տէրերը, 1895 Նոյ. 18ին որոշուած պայմանագրութեան մը համեմատ, պիտի կարենան ըստ իրենց ընտրութեան, ստանալ 25% զեղչ մը Արուեստահանդէսին մէջ գտնուելիք տեսարանաց մուտք գնոյն վրայ և կամ 1/3 զեղչ Արուեստահանդէսին տեւողութեան միջոցին ի Բարիզ երթ ու դարձի համար Փրանսական երկաթուղւոյ կամ շոգենաւի տոմսակաց գնոյն վրայ։ Սոյն երկրորդ պարագային մէջ պարտատոմսին տէրն իրաւունք պիտի ունենայ նոյն զեղչով գնով երեք անգամ երթ ու դարձ ճամբորդել հնգօրեայ պայմանաժամով, երբ իր ճամբորդելիք կայարանին Բարիզէն հեռաւորութիւնը 50էն 200 հազարամետր է, երկու անգամ երթ ու դարձ ճամբորդել տասնօրեայ պայմանաժամաւ երբ հեռաւորութիւնը 201էն 500 հազարամետր է, և մէկ անգամ երթ ու դարձ ճամբորդել 15 օր պայմանաժամաւ երբ հեռաւորութիւնն է աւելի քան 500 հազարամետր։ Բարիզէն աւելի քան 50 հազարամետր հեռաւորութիւն ունեցող կայարաններէն մեկնման պահուն միայն կը տրուին այն ճամբորդութեանց յատուկ տոմսակները, զորս ճամբորդք պիտի ի պահանջել հարկին ցոյց տալ իրենց քով գտնուած պարտատոմսերուն հետ միասին։ — Վերոյիշեալ առաւելութիւններէն մին կամ միւսը ընտրած ժամանակ պարտատոմսին տէրը պարտի ըստ այնմ դրոշմել տալ իր պարտատոմսն իր ընտրած առաւելութիւնը վայելելու համար։

— Եթէ որ և է պատճառաւ Արուեստահանդէսը 1900ին տեղի չունենայ, պարտաթղթերուն տէրերը պիտի ստանան Փրանսական կառավարութենէն իրենց պարտատոմսերուն արժէքը 20 Փրանք, առանց սակայն մասնելու վիճակահանութեանց կատարուելուն։ Սակայն նախապէս ունեցած վիճակահանութիւններէն շահերուն շահը իրենց պիտի մնայ։

Սոյն պարտատոմսերէն կը վաճառուի 20 Փրանքի ի Կ. Պոլիս Ղալաթիա, Քօմիսիոն խան թիւ 29. Իտալական և Իսպանական սենեակն որ յանձնեայ... Դեկտ. 10էն սկսի. գին 20 փրանք։

2—2 Օ. Ի.

L'ANCRE — ԼԱՆԳՐԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄ. — 1871էՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄ.
133 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ — 206 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Կոմս Լէօնին Զիչի, կայս. եւ արք. Ներքին խորհրդական, Նախագահ
» Ռոտցիլտ Հենրի, փոխ-Նախագահ
» Ժօզէֆ Հենրի, կայս. եւ արք. Ներքին խորհրդական
» Փօլմոն Նաքօ » »
» Անտոնիոս Բրօկէշ ս'Օսթէն
Բիւլօար Բոնցէն
Ժան տը Վէհրինկ Իչխէնտորֆ

Կառավարական Բամիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄՈՒՔ կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Պերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆօղլու, Լ. ՓՕՆՏԷԼ ՊՕՆՏԻ
Գլխ. Գործակալ, ՄԻՀՐԱՆ ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ Կ. Պոլիս, Գօճայմանօղլու խան Թիւ 7

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏԳՈՒՄԱՐ
906,000,000 ՖՐԱՆՔ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒՐՈՊԱ
Փարիզ, 16, Պուլվար տէ 'Իթալիէն 1, 3
1845 հիմնուելէն ի վեր
Ապահովագր. ներու վճ. 1,123,000,000

1895 տարեշրջան

Ապահովագրեալներու վճ.	87,600,000
Հասոյթ	196,000,000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000,000

1896 յունուար 1

Անշարժ և անշարժ կալուածք յ'Եւրոպա	40,000,000
Յաւելեալ դրամագլուխ	124,000,000
Արդի ապահովագրութիւնք	4,141000000

Տէնթինական ապահովագիր

Շահաբաժիններու բարդմամբ և ապահովագիրը վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։ Պայմանագրութեան նոր եղանակ, սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։ ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղևորութեան. Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով Ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ժ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան
Ղալաթիա

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ 1897

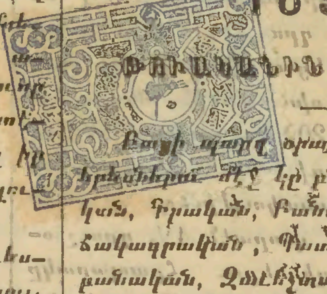

ԹՈՒՐԱՆԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Բաց ի պարզ օրացոյցէ, 160 էջերն ... մէջ կը բովանդակէ Թրքական, Պրական, Բանաստեղծական, Վիճակագրական, Պատմական Աստղաբաշխական, Զուարճական եւ այլ զանազան նամակներ եւ հաճելի ... օգտակար գիտելիքներ։

Հասոյթը յատկացեալ է Պոլսոյ Արեւելեան Որբանոցին, ուր 115ի չափ որբ եւ անօթի ... պատսպարուած կը խնամուին եւ որոց իւրաքանչիւրին 10 ոսկիէն աւելի ծախք կը լինի տարին։ Այս Որբանոցին հաստատ եկամուտ է լոկ գթած սրտերու նուէրները։

ԳԻՆՆ է 50 ՓԱՐԱ

Կեդրոնատեղին է ՊԱԼԵՆՑ ԳՐԱՏՈՒՆԸ, Զագմաճըլար, Թիւ 20։

Մեծաքանակ գնողներու զեղչ։ 7—7

ՔՈՒԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԴՐԱՄԱԳԼ. 200.000.000 ՖՐ.
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
Գործակալութեան ... Հալածեան խան
ԴԵՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Պոլիս Սուլթան Համամ Հաճօբուլօ խան

ՔՈՒԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆ կը կատարէ Պանքայի ամէն գործողութիւններ. արժէթուղթի վրայ փոխառութիւն. հաշուըմնթացներ կը բանայ՝ արժէթուղթեր գրաւ առնելով. փոխանակագիր կը հանէ Ֆրանսայի ու օտար երկրաց զանազան հրապարակներուն վրայ։ Պարկի թուղթեր կ'ելլէ. Սակարանի յանձնարարութիւններ կը կատարէ, վճարումներ կ'ընդունի, և պայմանաժամաւոր պոնտեր կուտայ որոշեալ պայմաններով։

ՊՈԼՍՈՅ ԴԵՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործերը՝ ապրանքի փոխանցում, փոխառութիւններ կ'ընէ. ապրանքներ կ'ընդունի իբրև անպարտ աւանդ՝ մինչև զկանխման վարձքն առնելով և կամ Կ. Պոլսոյ և օտար երկիրներու մէջ վաճառելու յանձնառութեամբ։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
ՀԸԼ, Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՕՏԵՍԱՅԻ

Փոթօ շոգենաւը, ... ընդունելով վաճառքներ Հըլէ ... պիտի մեկնի այս ամսոյ 18ին և 31ին կը մեկնի։

Մ... շոգենաւը, ... ընդունելով վաճառք կ'ընդունի այժմ ի Հըլ և ամսոյ 31ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ Տ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՌԻԶՕ. Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Մէյտան խան
Ղալաթիա

ՏՈՒԹԹԸ Պ. ՇԷՐՊԹՆՈՑ ԿԱՄ ՀՈՊԵՔՈՒԽԵԱՆ

Թէոֆիլ Կօթիէի էն հետաքրքրաշարժ և իր տեսակին մէջ առաջին վէպ մ'է, կը ծախուի Զագմաճըլար Եօքուշու Թիւ 29 Սոկեան էֆ. Աշնեան գրատունը. գին 4 Պղ.

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվէրբուլ և Արեւելքի մէջ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքթորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Ալմէնիան	10500	Ֆլորիշեն	3500
Բէսարիան	10500	Բըրմիէն	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալճէրեան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապեան	3500
Դալմաթեան	8000	Աթէնեան	2500
Ձօրձեան	8000	Անատոլեան	2500
Պոտոնեան	8000	Սլաւոնեան	2500
Ֆիրձինեան	8000	Լեպանեան	2000
Ֆալէրնեան	3700	Մինձօ	900
Վալօնեան	3700	Օրօրդօ	800
Ֆլամինեան	3700	Լիպօն	800
Ֆապեան	3500		

Ապրանքք տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրաման կը տալ շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Մէհմէտ Ալի փաշա խան, թիւ 1
Ղալաթիա

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվէրփուլ և Միջերկրականի մէջ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ամասիա	3500	Թիպա	2500
Ռամզէս	3500	Մարէօթիս	2500
Մէմֆիս	3500	Նէրդիս	2500
Անիբալիս	3000	Բէլլս	2250
Ամօր	3000	Թաբրիս	2250
Ասօրիս	3000	Աֆրիքա	2000
Օսմանլի	3550	Կարքոնի	1500
Ֆարօս	2750	Կիլեր	1500

Թիւք շոգենաւուն հօս ժամանելը։
Դիմել առ Ճ. ՃԷ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ռեխթոյ խան
ՃԵՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
34 Ճէյմս Սթրիթ Լիվէրփուլ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ Ն. ԲԱՔԷ-ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլէն ... շոգենաւեր

Մինէրէ շոգենաւը դեկտ. 9 ին (Ն. Տ.) կէս օրէն չորս ժամ յետոյ Կոստանդնուպոլսոյ պիտի մեկնի Սալոնիկ, Կիպրոս, Թրապիզոն և Պաթում հանդիպելով։

Արմէնի շոգենաւը դեկտ. 15 ին (Ն. Տ.) Մարսիլիա պիտի ուղեւորի կէս օրէն չորս ժամ յետոյ։

Ա. կարգ 245 Փրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի եւ ... Նաւարկէ...

Դիմել առ գործակալատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐՇՈՒԿ
Մումհանէ փողոց Թ. 4

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆ ՅԱՌԱՋԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆ

ՔՈՆԵԱՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ի ՊԻՐԷՈՆ
ԱՄԲԵԼԻՈՍ (ԱՅԳԻ)
Մ. Ի. ԵՒ Ա. ՄԷՔԹԱՔՍԱ

ԱՆԱՐԱՏ ԳԻՆԻՒ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ — ՏԻՆՁԻՐԱԿԱՆ ՀԷՏՆԱ ԱՍԵՅԱՐ

Աշխարհի բոլոր մեծ արուեստահանդէսներէն 26 մեծ մրցանակներով 1893ին, 1894ին, 1895ին և 1896ին վարձատրուած քոնեաք։

Պերլին, Ժընեւ, Ամսթէրտամ և Գաղիէրէն խաչով մեծ մրցանակ, Պուքրէշ, Մոնաքօ Պրիւքսէլ, Բրէմ, Փարիզ, Ս. Սթեֆանօ և Լոնտոնէն առաջնակարգ վկայական։

Անվէրս, Վիէննա, Բրակա, Շթութկարտ, Շիքակօ, Պէրլին, Ամսթէրտամ, Բրէմ, Ս. Սթեֆանօս ու Գաղիէրէն ոսկի մետալներ, Պորտօէն 2 արծաթ մետալներ։

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ

Հելլենական կառավարութենէն Ս. Փրկչի արծաթ խաչով, Պարսկական կառավարութենէն Առիւծու և Արեգական պատուանշաններով, Վէնէցուէլայէն յատուկ պատուանշանով, Պելճիքայի միջազգային առաջնապահական քոնկրէէն, Փարիզի Ակադեմիի երկրագործական ճիւղէն և Մարսիլիոյ քաղաքապետութենէն առաջնակարգ տիպլոմով վարձատրուած։

ՏՆՕՐԷՆ Պ. ՍՊԻՐԻՏՕՆ ՄԷԹԱՔՍԱ

Հայթայթիչ Նորին Վեհափառութեանց Թագաւորացն Յունաստանի և Սերպիոյ և Ն. Արքայական Բարձր. Դահաժառանգ իշխանին Յունաստանի։
Վաւերացուած Թուրքիոյ, Եւրոպիոյ, Յունաստանի եւ Եգիպտոսի բժիշկներէն եւ քիմիագէտներէն

«Պերտինանտ Ժան», քիմիագէտ ի Փարիզ, Վօն Համմէլ Րօս եւ Հարման Իւլն մեծ քիմիագէտ յԱմսթէրտամ, Տքթ. Ռուսէֆ (Պուլկարիա), Տքթ. Սթրամթի եւ Պերնարտ Պուքրէշ։

Բիւէր Աբէրի, Սէնկրօս եւ Զամպաքօ փաշա Կ. Պոլիս, Քոմանոս փաշա եւ Տքթ. Զահարօլա Եգիպտոս, Տքթ. Օրփանիտի. Աֆէնթուլի, Գարամաչա, Հաճի Միհալի, Քօնսօլա, Զիննի Կալվանի, Մակկա Բրոֆէսորք Հելլենական Համալսարանին Աթէնքի։

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
1,000,000 քիլոկրամ քոնեաք

ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՊԱՀԵՍՏԻ
15 մթերանոցներու մէջ 420 մեծ տակառներով 800,000 քիլոկրամ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՔ
35,000 տակառ և 1000 տակառ քոնեաք, որոնց ծախուիլը վաւերացուած է քաղաքապետական տոմարներով։

Պ. Պ. Ս. Ի. ԵՒ Ա. ՄԷԹԱՔՍԱ
100,000 փրանք կը խոստանան այն անձին որ ապացուցանէ թէ Մէթաքսա քոնեաքը իր մէջ վնասակար նիւթեր կը պարունակէ։
Ընդհ. Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ
ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ
42 Նալպանտ Մումհանէ Թիւ 42

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑ 1897 ԹՈՒԻՆ

ՉՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Հրատարակիչ — Ն. Կ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Հրատարակուեցաւ 1897 տարւոյ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑՆ, որ բաց ի բուն Օրացոյցէն, կը պարունակէ հարիւրաւոր բարոյական առածներ, զուարճալիքներ, պատմական, գիտական և վիճակագրական կարևոր տեղեկութիւններ, ընտանեկան դեղեր, վերջերս մանրադէտով բանասաեղծութիւններ, և 1895 եւ 96 տարեաց Տարեցոյցին մէջ հրատարակուած Մեծն Ա. Փանոսեան էֆէնտիի Օգնեցի Նամակին Պատասխանը։

Կեդրոնատեղին է Նշան Կ. Պէրպէրեանի տպարանը, Կ. Պոլիս, Էսկի Զապթիէ ճամբէ Թիւ 61 եւ ամէն հայ գրավաճառաց քով։

Ղալաթիա, Քօմիսիոն խանի ներքեւ Միհրան Վրոյրի, և Եօրկանճըլար ճամբեքի Ռոման և Ընկ. վաճառատուններ։ Օրթագիւղ Ֆէսճի Գ. Վէլէնին խանութը։

Գին 6 Պղ.